

www.carpe.cz
CARPE
DIEM

Miroslav Holub
ANDĚL NA KOLEČKÁCH

Miroslav Holub

ANDĚL NA KOLEČKÁCH

2012

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla, a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout z portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umístování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takovéto sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

© Miroslav Holub – dědicové c/o DILIA, 1963

© Carpe diem, 2012

www.carpe.cz

Made in Moravia, Czech Republic, EU

ISBN 978-80-87195-80-2

OBSAH

I. Co vidí letadlo	6
II. Pěším zakázáno	16
III. Přišli k městu	26
IV. Prázdný prostor	36
V. Stroj času	46
VI. Co děláme celý ten den	62
VII. Ti, co chtěli něčím hodit	80
VIII. No a co?	98
<i>Ediční poznámka</i>	112

Anděl na kolečkách

Poloreportáž z USA

I. Co vidí letadlo

Stručný návod, jak přistát v New Yorku

Tedy především: slunce zapadá už druhou hodinu, pomerančová šťáva sákne do šedivé vaty dole a moře v průrvách mezi mraky je černé a zlé. A ze západu, z nesmírné dálky, se vynoří několik jedovatých mušek táhnoucích bílé vlasové linky: tryskové stíhačky na stráží.

Pak je dole Nové Skotsko, pusté a kamenné.

A pak je nutno tryskový autobus DC 8 opatrně a kolébavě zatočit vlevo; mraky se rozpouštějí a v hloubce se vynoří černá pevnina. Jako rána na buben. Jako výstřel z děla. Pevnina s tisíci nervózníma třpytivýma mrkajícíma očima, s horečnatýma očima, s očima majáků, které blesknou každou druhou vteřinou, s očima reflektorů, s očima na štopkách, s očima na kupolích, s očima kontrolních věží, s očima na skalách, s očima radarových stanic, s hladovýma očkama, s očkama blahobytu

s tvýma očima šoku

s tvýma očima lobotomie

s tvýma očima elektrických výbojů

s tvýma očima samoty

(i s tvýma očima, koneckonců,

Allene Ginsbergu)

a v houstnoucí temnotě, v temnotě, jaká je uvnitř mozku, se rozlévají fluorescentní města jako vzpomínky, jako naděje, jako utkvělé představy, jako myšlenky jen tak, bělavě a modře a zeleně fluoreskující města, jimž podivuhodná soustavnost historie dala jména jako Boston a Nantucket a New London a New Haven a Norwalk –

lebeční kost kontinentu duní –

a pak už je nejvyšší čas jít dolů, tři obrovské spirály, při nichž DC 8 stojí na křídle a trysky se zatínají do drnčícího vzduchu, visíte ve světelném prostoru New Yorku, ano, není pochyby, příboj světél se blíží vpravo nebo vlevo, vře to, modravě, zelenavě, bíle a červeně, ulice, neóny, auta, už to není let, ale zarývání do silového pole tmy a výbojů, tak to asi vypadá v atomu nebo v galaxii, je to New York bez souřadnic, bez nahoře a dole, bez východu a západu, je to jako kyvadlový pohyb v ku-

lovém městě, v městě, které je ze všech stran, není to let,
ale pohlcování,

obrovská černá masa letadla se chvěje nad pulsujícím chřtánem a pak se vyrovnává vše, je nahoře a dole, kolem je obyčejné ploché večerní město, kde lidi zrovna sedají ke stolu, lehají na otoman, dívají se na strop, vycházejí na ulici, líbají se, vdechují tmou a vydechují světlo, a toto je letiště, probíháte nekonečnou loukou modrých světél a sedíte na zemi, jedete ke skleněným budovám, amplióny podávají nesčetná poselství všem i každému zvlášť, každý vytahuje lejstra a cpe se ven, což je přistání na letišti Idlewild, což je v New Yorku, což je v Americe, a vidím tedy,

že si Kolumbus

Ameriku nevymyslil –

jak říká Ferlinghetti.

No a co?

Tělnatá babička ve venkovském šátku, která spala do poslední chvíle, se hrabe z letadla před vámi, zaklíní se do dveří a nemůže sem ani tam, pokoušíte se ji vystrčit, drží za kufr, posléze vstupuje do Nového světa pozpátku, ale stewardka s první částí cestujících mezitím zmizela a druhá část, v jejímž čele se zcela neradi ocitáte, počne oddaně bloudit po betonu, po skladištích, po chodbách, kam je vstup přísně zakázán, je opětovně vykázána z budovy, aniž by kdokoli reptal a kdokoli podal pomocnou ruku, až konečně najdete správné dveře, kde skrze razítka, velmi namalované stewardky a nenamalované celníky jaksí automaticky, skleněnými halami a pohyblivými schody, jste vyvrženi do mrazivého prostoru, do mrazivé řeky světél valící vlny automobilů k Manhattanu.

A tato světla, tato písmena, tyto budovy a tito lidé jsou Amerika.

Pak už si jen najdete někoho známého nebo neznámého a zeptáte se: Tak co, taky tady včera přišlo?

Na vyhlídkové plošině letiště Idlewild

Skleněné dveře se automaticky otvírají, schody jedou nahoru, úředníci se automaticky usmívají, zaplatíte a jste automaticky cestujícím, kufry automaticky odjíždějí a vy si automaticky sednete do kavárny a sledujete na obrazovce odlety.

Nebo automaticky hodíte čtvrtdolar do turniketu a můžete jít na vyhlídkovou plošinu a na odlety koukat přímo. A automaticky hodit čtvrtdolar do ampliónku u zábradlí a poslouchat odletová a příletová hlášení letadel, pokyny kontrolní věže a vůbec všelikou rychlou a přesnou leteckou řeč. Na zábradlí plošiny je rozvinut plakát „Letadlo žen za mír“ a rojí se zde elegantní ženy se standartami a prapory. Jejich oči jsou plny zápalu a dobré vůle.

Jejich dítko zatím lítají po plošinách a naslouchají – dobře zásobeny čtvrtdolary – ampliónkům. Přiblížím se ke dvěma klukům, kteří si právě zaplatili a loví zvuky z éteru. Kluci se po mně obrazejí. Zjišťují, že je nebezpečí, že bych mohl poslouchat s nimi. Rychle a automaticky ampliónek vypínají. V jejich očích není stopy po dobré vůli. Rychle odcházím. Nemám rád oči bez stopy dobré vůle.

Blíží se déšť a elegantní ženy horempádem svinují standarty a svolávají dítko.

Jejich akce s letadlem za mír je nepochybně úctyhodná.

Bohužel asi tak hned nepochopí, že je jistá spojitost mezi tím, proti čemu bojují, a mezi zlyma očima jejich pacholat, která za svůj čtvrtdolar chtějí mít všechny zvuky světa pro sebe.

Rozhovor v Boeingu 707

V Memphisu startovalo letadlo za letadlem. Když se náš Astrojet odlepil, čekalo jich před rozjezdovým pásem sedm.

EDIČNÍ POZNÁMKA

Elektronické vydání *Anděla na kolečkách* vychází z naší vlastní edice II. svazku *Spisů básníka, esejisty a prozaika Miroslava Holuba*, jenž byl založen na reedici jeho tří knižně vydaných cestopisných próz. **Anděl na kolečkách** (1963) onen svazek otevírá. Pracovali jsme tehdy u něj nikoli s prvním vydáním titulu, ale s vydáním druhým, poněvadž toto vydání bylo oproti prvnímu rozšířené. Navíc jsme přihlédli i k dalším vydáním a zařadili podkapitoly s názvem *Moloch a Disraeliho druhý národ*, objevující se až v pozdějších vydáních.

Druhé, rozšířené vydání knihy vyšlo s obálkou a vazbou navrženou Zdenkem Seydlem v edici *Život kolem nás* jako svazek 34. Autoři fotografií byli uvedeni v popiscích, ostatní fotografie pocházely z archivu *Vesmíru*. Typograficky knihu upravil Oldřich Hlavsa. Knihu vydal jako svou 2229. publikaci *Československý spisovatel* v Praze roku 1964. Odpovědným redaktorem byl Arno Linke. Vytiskl Tisk, knižní výroba, n. p., provoz 04, Přerov, 112 stran textu a 12 stran příloh. Náklad činil 24 200 výtisků. Cena Kčs 11. Jak již bylo řečeno, poprvé kniha vyšla o rok dříve, v roce 1963, kdy byla i odměněna cenou nakladatelství *Český spisovatel*. Jedná se o titul za autorova života nejvíce vydávaný, česky vyšel čtyřikrát (1963, 1964, 1965, 1966). Páté vydání se objevilo roku 1999 zásluhou společné edice nakladatelství *Print-Typia* a *Carpe diem*.

Šesté vydání titulu (nikoli však samostatné) bylo zrealizováno ve II. svazku *Spisů Miroslava Holuba* nazvaném **Cestopisné prózy**. Uspořádal ho a k vydání připravil Michal Huvar, obálku navrhla Marie Šmídová, graficky upravil Petr M. Dorazil. Knihu vytiskla tiskárna *Protisk* ve Slavkově u Brna, vydalo ji nakladatelství *Carpe diem* jako svou 47. publikaci v *Brumovicích* roku 2003. Náklad činil 500 výtisků. Text ve jmenovaném svazku *Spisů* byl pravopisně sjednocen podle současné kodifikace a v některých případech, kde to *Pravidla* umožňují (v souladu s *Dodatkem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR* k *Pravidlům českého pravopisu* ve vydání z roku 1993 a pozdějších) byly ponechány tvary Holubově době bližší a užité v knižním otisku, jenž nám byl předlohou.

Michal Huvar

MIROSLAV HOLUB

ANDĚL NA KOLEČKÁCH

*K vydání připravil, graficky upravil
a fotografií na obálku opatřil Michal Huvar
Vydalo nakladatelství Carpe diem
jako svou 199. publikaci
v Brumovicích roku 2012*

*Šesté samostatné vydání
(celkově sedmé)*

www.carpe.cz

*Knihy, CD a DVD nakladatelství si můžete objednat na adrese:
Carpe diem, 691 11 Brumovice 175, Czech Republic
(tel. 737 444 221; e-mail: carpe@carpe.cz)*

*E-knihy zakoupíte na portálu:
www.eknihulka.cz*

*Knihy pro iPad, doplněné dokumentárními filmy, koncertními záznamy
hvězd pop music, rozhovory, autorským čtením, záznamy z archivů,
speciálními fotogaleriemi a dalším bohatým multimedálním obsahem
najdete v App Store v aplikaci:*

ISBN 978-80-87195-80-2